

PRAVILNIK

O DOZVOLJENIM KONCENTRACIJAMA ŠTETNIH MATERIJA U VAZDUHU

(Objavljen u "Sl. listu RCG", br. 4/82, 8/82)

Član 1.

Kvalitet vazduha definiše se na osnovu iznosa dugotrajnih (prosječnih) vrijednosti i kratkotrajnih (visokih) vrijednosti zagađenosti vazduha nekom materijom (VZd) i (VZk).

U tu svrhu utvrđuju se pokazatelji: VZd - vrijednost zagađenosti - dugotrajna je aritmetička sredine (C), vrijednosti zagađenosti na području koje se ocjenjuje u periodu vrednovanja, VZk - vrijednost zagađenosti kratkotrajno se prikazuje oko 0,5 percentil (c 95 ili 95) vrijednost zbirne učestalosti izmjerenih vrijednosti od koje je 5% izmjerenih vrijednosti veće.

Kod taloženog praha VZk je najviše izmjerena mjesečna vrijednost.

Član 2.

Ocjena kvaliteta vazduha vrši se na osnovu dva nivoa graničnih koncentracija i to:

- granične vrijednosti zagađenosti vazduha (GVZ) navedene u tabeli br. 1. definišu najviše dozvoljeni stepen zagađenosti u atmosferi većih gradskih i industrijskih aglomeracija, uz istovremeno djelovanje više zagađujućih materijal* iz Tabele 1.

U slučaju kada se stanje kvaliteta vazduha ocjenjuje prije statističke obrade rezultata mjerenja ili kad se kontrola kvaliteta vazduha vrši ograničenim brojem mjerenja u periodu najveće zagađenosti, kvalitet područja vazduha ne smatra se ugroženim ukoliko pojedinačne vrijednosti zagađenosti na najmanje dvije mjerne stanice koje su u međusobnoj udaljenosti 4 km, ne prekoračuju sljedeće iznose:

Sumpordioksid 0,650 mg/m³ kao prosjek dana

Dim 0,350 mg/m³ kao prosjek dana

Lebdeće čestice za industrij. sredine 0,650 mg/m³ kao prosjek dana

Lebdeće čestice za urbanu sredinu 0,500 mg/m³ kao prosjek dana

- Stroge granične vrijednosti zagađenosti vazduha (SGVZ) navedene u Tabeli 2, definišu kvalitet vazduha posebno zaštićenih područja, a označavaju ujedno i opšti dugoročni cilj poboljšanja kvaliteta vazduha.

TABELA 1. GRANIČNE VRIJEDNOSTI ZAGAĐENOSTI VAZDUHA

	GVZd	GVZk	Trajanje uzimanja
	Mjesna konc. c mg/m ³	mg/m ³ c 95%	uzorka
Sumpor-dioksid	0,110	0,300	24 č.
Sumpor-dioksid	0,110	0,360	30 min.
Azotni dioksid	0,080	0,300	30 min.
Azotni monoksid	0,200	-	30 min.
Ugljen-monoksid	10,000	30,000	30 min.
Spojevi fluora			
-dati kao fluor	0,001	0,003	30 min.
Dim	0,060	0,160	24 č.
Lebdeće čestice	0,110	0,300	24 č.
Olovo kao dio lebdećih čestica-dati kao olovo	0,002	-	24 č.
Kadmij kao dio lebdećih čest.-dati kao kadmijum	40 mg/m ³	-	24 č.
Vodonik sulfid	0,008	0,008	30 min.
Hlor	0,100	0,300	30 min.
Oksidansi	-	0,125	30 min.
Ugljovodonici kao metan	-	0,125	30 min.

Količina mg/ (m3d)			
Taložene čestice	350	650	30±2d
Olovo kao dio taloženih čestica-dati kao olovo	0,500	-	30±2d
Kadmij kao dio taloženih čestica-dati kao kadmijum	0,0075	-	30±2d

TAB. 2. STROGE GRANIČNE VRIJEDNOSTI ZAGAĐENOSTI VAZDUHA

Materija	SGVZd	SGVZk	Trajanje uzimanja uzorka
i		domen primjene	
	Masena koncentracija mg/m3		
Ugljen-monoksid	0,060	0,150	24 č. čovjek
Dim	0,040	0,090	24 č. čovjek
Lebdeće čestice	0,060	0,150	24 č. čovjek
Ugljen-monoksid	10,08 satni prosjek		čovjek
	40,01 satni maksimum		čovjek
Olovo kao dio taloženih čestica			
- dati kao olovo	0,250 mg/m3		Ribogojstvo, voćnjaci, povrtnjaci (izuzev korjenasto povrće), kulturno krmnog bilja na oranicama i pašnjacima
Kadmijum kao dio taloženih čestica			
- dati kao kadmijum	0,0025 mg/m3d		ratarske i krmne biljke, pašnjaci i livade
gasoviti spojevi fluora			
- dati kao fluor	0.0004 mg/m3		omorika, bor i biljke iste osjetljivosti
Sumpor dioksid	0.060 mg/m3		jela, bor i biljke iste osjetljivosti

Ocjena kvaliteta vazduha izraženog pokazateljima VZ u odnosu na granične vrijednosti zagađenosti GVZ, mjerodavna je pod uslovom da je period mjerenja iznosio godinu dana i da je kontrolisano područje imalo površinu veličine 4H4 km odnosno najmanje 4H1 km u kotlini.

Kvalitet vazduha je zadovoljavajući ukoliko su istovremeno ispunjena oba granična uslova, tako da je

- VZd manje od GVZd odnosno SGVZd

- VZk manje od GVZk odnosno SGVZk

Član 3.

Nadležni opštinski organ uprave može po utvrđenoj potrebi donijeti posebnu odluku o graničnim vrijednostima zagađenosti vazduha i zagađujućih materija koje se ispuštaju u vazduhu na izvorima zagađivanja vazduha, a koje ne smiju biti viši od graničnih vrijednosti iz člana 2. ovog pravilnika.

Član 4.

Pored štetnih materija propisanih u tabeli I i II ovog pravilnika propisuju se dozvoljene koncentracije štetnih materija koje industrijski i drugi objekti ne smiju ispuštati u količinama koje će koncentraciju ovih materija dovesti iznad dozvoljenih granica u vazduhu i to:

Red. br.	Materija	Sred.dnevna koncent. u mg/m3	Kratkotr. koncent. u mg/m3
1	2	3	4
1.	Azotna kisjelina (kao HNO3)	0,4	0,4
2.	Azotna kisjelina (kao N)	0,006	0,006
3.	Akrolein	0,10	0,30
4.	Alfametilstirol	0,04	0,04
5.	Alanaftohinon	0,005	0,005
6.	Amilacetat	0,10	0,10
7.	Amilen	1,5	1,5
8.	Amonijak	0,20	0,20
9.	Anilin	0,03	0,05
10.	Acetaldehid	-	0,01
11.	Aceton	0,35	0,35
12.	Acetofenon	0,003	0,003
13.	Benzol	0,8	1,5

14. Benzin iz sir. nafte (kao S)	1,5	5,0
15. Benzin iz škrljaca (kao S)	0,05	0,05
16. Berilijum	0,00001	-
17. Butan	-	200,0
18. Buterna kisjelina	0,01	0,015
19. Butilacetat	0,10	0,10
20. Butilen	3,0	3,0
21. Butilalkohol	-	0,3
22. Butifos	-	0,01
23. Valerijanska kisjelina	0,01	0,03
24. Vanadijpentoksid	0,002	-
25. Vinilacetat	0,20	0,02
26. Dietilamin	0,05	0,05
27. Divinil	1,0	3,0
28. Diketen	-	0,007
29. Dimetilanilin	-	0,0055
30. Dimetilsulfid	-	0,08
31. Dimetildisulfid	-	0,7
32. Dimetilformamid	0,03	0,03
33. Dinil	0,01	0,01
34. Dihloretan	1,0	3,0
35. 2,3. - dihlor - 1,4 - naftohinon	0,05	0,05
36. Epihlorhidrin	0,2	0,2
37. Etilalkohol	5,0	5,0
38. Etilacetat	0,1	0,1
39. Etilen	3,0	3,0
40. Etilenoksid	0,03	0,03
41. Živa (metalna)	0,0003	-
42. Kaprilna kisjelina	0,005	0,01
43. Kaprolaktan (pare, aerosol)	0,06	0,06
44. Karbofos (malation)	-	0,015
45. Ksilol	0,2	0,2
46. Izopropilbenzol	0,014	0,014
47. Izopropilbenzol-hidroceroksid	0,007	0,007
48. Malenska kisjelina - anhidrid (pare, aerosol)	0,05	0,2
49. Mangan i jedinjenja mangana (kao MnO2)	0,01	-
50. Mesidin	-	0,003
51. Metilalkohol	0,5	1,0
52. Metafos (metilparation)	-	0,008
53. Metahlorfenilizocijanat	0,005	0,005
54. Metilakrilat	-	0,01
55. Metilacetat	0,07	0,07
56. Metilmerkaptan	-	9,10
57. Metilmetakrilat	0,1	0,1
58. Monometilanilin	-	0,04
59. Naftohinon	0,005	0,005
60. Nitrobenzol	0,008	0,008
61. Parahloranilin	-	0,04
62. Parahlorpenilizocijanat	0,0015	0,0015
63. Pentan	25,0	100,0
64. Piridin	0,08	0,08
65. Propilen	3,0	3,0
66. Propilalkohol	-	0,3
67. Sirćetna kisjelina	-	0,2
68. Sirćetna kisjelina, anhidrid	-	0,1
69. Stirol	0,003	0,003
70. Sumporna kisjelina (kao H2SO4)	0,3	0,3
71. Tiofen	-	0,6
72. Sumporna kisjelina (kao N)	0,006	0,006
73. Toluilendiizosijanat	0,02	0,5
74. Toluol	0,6	0,6
75. Trihloretilen	1,0	4,0
76. Ugljentetrahlorid	-	4,0
77. Fenol	0,01	0,01
78. Formaldehid	0,012	0,35
79. Fosforpentoksid	0,05	0,15
80. Ftalna kisjelina, anhidrid (para, aerosol)	0,05	0,02
81. Furfurol	0,05	0,05
82. Heksametilendiamin	0,001	0,001
83. Hloranilin	-	0,04
84. Hlorbenzol	0,10	0,10
85. Hlorovodonična kisjelina (kao HCl)	0,2	0,2
86. Hlorovodonična kisjelina (kao N)*	0,006	0,006
87. Hloropren	0,10	0,10
88. 3-hlor-fenilizocijamat	0,005	0,005
89. 4-hlor-fenilizocijant	0,0015	0,0015
90. Hrom (kao CrO3)	0,0015	0,0015
91. Cikloheksamol	0,06	0,06
92. Cikloheksanon	0,04	0,04

Član 5.

Ako je u vazduhu prisutno istovremeno nekoliko štetnih materija koje zajedno djeluju štetnije (sinergetsko dejstvo), zbir količnika nađene koncentracije (srednjodnevna odnosno kratkotrajna) kroz maksimalno dopuštenu koncentraciju (srednjodnevna odnosno kratkotrajna) ne smije da pređe i to:

a) Zbir količnika ne smije da pređe jedan kod jednovremenog prisustva sljedećih štetnih materija u vazduhu:

1. aceton i fenol
2. sumpordioksid i fenol
3. sumpordioksid i fluorovodonik
4. sumpordioksid i azotdioksid
5. sumpordioksid i aerosol sumporne kisjeline
6. vodoniksulfid i dinil
7. izopropilbenzol i izopropilbenzolhidroperoksid
8. furfulor, metil alkohol i etilalkohol
9. jake mineralne kisjeline (H₂SO₄ HNO₃) kao N
10. etilen, propilen, butilen i amilen.

b) zbir količnika ne smije da pređe 1,3 kod jednovremenog prisustva:

1. sirćetne kiseline i anhidrida sirćetne kiseline.

c) Zbir količnika ne smije da pređe 1,5 kod jednovremenog prisustva:

1. acetona i acetofenona,
2. benzola i acetofenona,
3. fenola i acetofenona.

d) Ako su istovremeno prisutni u vazduhu:

1. vodoniksulfid i ugljendisulfid,
2. ugljenmonoksid i sumpordioksid,
3. anhidridi: ftalne, maleinske kisjeline i alfa-naftohinona, ne vrši se izračunavanje već se koristi kratkotrajna maksimalno dopuštena koncentracija za svaku od tih materija.

e) Kod istovremenog prisustva parahlorfenilizocijanata i metahlorfenilizocijanata koriste se maksimalno dopuštena koncentracija za parahlorfenilizocijanat.

Član 6.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Socijalističke Republike Crne Gore.